

NIEUWSBRIEF

Met veel plezier sturen we u de nieuwsbrief voor in deze zomerse weken. Voor velen rustige vakantieweken waarin de zorg voor het historische erf voor eventjes wordt ingeruild voor een verblijf op zonnige stranden. Voor anderen juist een goeie tijd om achterstallig onderhoud te plegen of om zelfs complete renovaties uit te voeren. Wat dat betreft hebben we u goed nieuws te melden: de subsidieregeling voor herstelwerkzaamheden die we in dit jaar onder de naam *Buurten in Twente* hebben kunnen uitvoeren, kan dankzij een opnieuw verkregen geldelijke bijdrage van de Provincie ook in het volgende jaar worden voortgezet. Wij vertellen u binnenkort graag meer over het nieuwe project *Buurten in Beeld*.

In deze nieuwsbrief onder meer een aantal voorgangsberichten en een verslagje over een bijzonder inspirerende discussiemiddag met Twentse ambtenaren. Bovendien een aankondiging van de derde editie van de Twentse Ervendag.

In de voorgaande nieuwsbrief riepen we u op om donateur te worden van Twentse Erven. Het is bemoedigend om te zien dat velen aan die oproep gehoor hebben gegeven. Deed u dat nog niet, dan verwijzen we u graag naar de website, waar u het een en ander kunt lezen over de aantrekkelijke voordelen van het donateurschap.

Buurten en buurtgidsen

Het project *Buurten in Twente* zou niet kunnen worden uitgevoerd zonder de deskundigheid van een enthousiaste groep vrijwilligers. Zij worden *buurtgidsen* genoemd en vormen de verbindende schakel tussen de bewoners van historische boerderijen en het project in al zijn onderdelen.

Om er voor te zorgen dat de historische erven in heel Twente evenredig aan bod komen, is er binnen het project *Buurten in Twente* een verdeling gemaakt in zes buurten. In feite gaat het om een clustering van gemeenten. Voor elke als zodanig aangewezen buurt zijn één of twee vrijwilligers bereid gevonden om als *buurtgids* op te treden. Het zijn mensen met een grote interesse voor het agrarisch erfgoed en in de meeste gevallen ook met een professionele achtergrond, die maakt dat ze veel kennis hebben van de problematiek van het in stand houden van historische boerderijen. Zij zorgen ervoor dat de verschillende projectonderdelen gerealiseerd kunnen worden: het in kaart brengen van karakteristieke erven, het optekenen

van Het Verhaal van de Twentse Boerderijen en het reconstrueren van de ontwikkeling van "de" Twentse boerderij. Ook kan de boerderij eigenaar bij hen terecht met eventuele vragen over de eigen boerderij.

Dit zijn de buurtgidsen en hun buurt:

Ben te Hoopen (06-22491924) en **Paul Koster** (06-24375399) voor de buurt *Borne, Hengelo* en *Enschede*;

Philip Heitkamp (06-12794245) voor de buurt *Dinkelland, Losser* en *Oldenzaal*;

Neeltje Bults (06-41848235) en **Leonie Rouwenhorst** (06-30303157) voor de buurt *Hof van Twente* en *Haaksbergen*;

Rob Hazelhoff (06-44440797) voor de buurt *Rijssen-Holten, Wierden en Almelo*;

Freek Hopster (0546-861179) voor de buurt *Tubbergen*.

Woont u in de buurt *Hellendoorn en Twente-rand*, dan kunt u contact opnemen via door een emailbericht te sturen: info@buurtenintwente.nl
Lees alles over het project *Buurten in Twente* op [de website](#) van Twentse Erven.

Groene golven in de procedures

Is de zorg voor het behoud van het agrarisch erfgoed bij de Twentse gemeenten wel in goede handen? Dat was een van de uitdagende vragen die op de door Twentse Erven geïnitieerde *discussiemiddag* aan de orde kwamen. Een kleine twintig gemeentelijke ambtenaren met monumenten in hun portefeuille, of de ruimtelijke ordening van het platteland, waren op donderdag 25 juni 2015 bijeen in Reutum, op het fraaie Erve Deperman.

Twentse Erven ging met hen het gesprek aan over het behoud van historische boerderijen en erven en wat daar mee samenhangt. Wat betekent de verandering van functie voor een erf? Wat is het beschikbaar instrumentarium: voor het beleid, voor de regelgeving en voor de uitvoering? Hoe kom je tot effectieve samenwerking met de initiatief-nemende eigenaar? Wat is er aan financiële middelen voorhanden? De deelnemers aan deze unieke bijeenkomst gingen enthousiast met elkaar in discussie, daartoe uitgedaagd door gespreksleider *Anry Kleine Deters*, voormalig cultuurwethouder van de Drentse gemeenten Westerveld (in 2011

winnaar van de BNG-cultuurprijs) en Emmen. De aan het gesprek voorafgaande inleidingen boden de juiste inspiratie. *Afke Draijer*, directeur van de Monumentenwacht Overijssel en Flevoland, gaf een verhelderende toelichting op de komende nieuwe Erfgoedwet. En ook de door *Bernard Stikfort*, adviseur erfgoed en cultuurhistorie, aangedragen voorbeelden uit de gemeentelijke praktijk van “zijn” gemeente Westerveld, spraken zeer tot de verbeelding. Voor Twentse Erven bood deze discussiemiddag een prima gelegenheid om nog beter kennis te maken met de voor het werk van de stichting zo belangrijke gemeentelijke ambtenaren. De bijeenkomst heeft de toon gezet en meerdere gesprekken zullen zeker volgen. Zie voor het uitgebreide verslag [de website](#).

Het wat en het waarom van een boerenerf

De op 24 juni jl. gehouden bijeenkomst van de werkgroep die actief is in het kader van het project *Buurten in Twente*, stond in het teken van bouwkundige wetenswaardigheden. Twee ervaren bouwkundigen uit de werkgroep gaven op *Erve Kleinsman* in Haaksbergen uitleg over het ontstaan van het erf en de transformatie door de jaren heen. Zo staat de endskamer schuin op de hoofdvorm vanwege het simpele feit dat er dan recht uitzicht was op de weg die hier vroeger voorlangs liep. En waar je kunt verwachten dat er in de loop der jaren alleen gebouwen bij komen, blijken er ook onderdelen verdwenen te zijn. De sporen van die verdwenen bouwsels zijn nu nog goed zichtbaar.

De ankerbalkgebinten zijn het meest kenmerkende onderdeel van het ook in Twente gebrui-

kelijke Saksische boerderij-type. Ze hebben telmerken, en vormen samen in feite een bouwpakket. Op de deel van de boerderij en in de "oale schuppe" dragen de gebinten opeenvolgende nummering, en ze horen al van vroeger bij elkaar. De boerderij is in de loop der tijd aan de voorzijde uitgebouwd met twee gebinten en aan de achterzijde met één gebint.

Erve Kleinsman wordt vanwege de bijzondere historie van deze boerderij onderwerp van de in het project *Buurten in Twente* uit te voeren visualisatie Het erf door de jaren heen. Met plattegronden, historische informatie, foto's en een digitale driedimensionale verbeelding, wordt dit erf in elkaar opvolgende tijdsperiodes gepresenteerd. Elke bouwkundige verandering heeft een reden, en in de uitleg daarvan wordt de toeschouwer meegenomen door de tijd. Dit soort historische informatie biedt een unieke kijk op de ontwikkeling van het erf.

Het resultaat van de visualisatie zal worden gekoppeld aan de in ontwikkeling zijnde digitale kaart met meerdere Twentse boerderijen. Die kaart wordt in de komende maanden gevuld met informatie die door de in het project *Buurten in Twente* actief zijnde buurtgidsen (zie de contactgegevens hiervoor) wordt verzameld. Ook zijn er twee enthousiaste fotografen bereid gevonden om het fotomateriaal hiervoor te verzorgen. De digitale boerderijenkaart is naar verwachting in het najaar via deze website te bekijken.

Brandpreventie voor historische boerderijen

Bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed is een nuttige brochure verschenen die bedoeld is om eigenaren van historische boerderijen te

informereren over de risico's van brand. De brochure geeft een rijke hoeveelheid aanbevelingen en tips om die risico's te verkleinen: hoe om te gaan met een rieten dak, met bliksembeveiliging, met toegangsroutes, met watervoorzie-

ning, etc.. Ook in het onverhoopte geval dat er werkelijk brand uitbreekt worden nuttige raadgevingen aangereikt.

Brand in vrijstaande en daardoor vaak kwetsbare boerderijen is een helaas veelvoorkomend fenomeen. Eigenaren beseffen dat niet altijd. Deze brochure is wat dat betreft uiterst verhelderend en een must. Zie [de website van de RCE](#) voor meer informatie en voor het downloaden van de brochure.

De Twentse Ervendag 2015

Voor de derde keer organiseert Twentse Erven de *Twentse Ervendag*. De datum is *zaterdag 26 september 2015*. Noteert u dat vast in de agenda! Bezoekers kunnen binnenkijken bij een twaalfstal historische boerderijen en erven.

De verspreid in Twente liggende boerderijen verkeren in verschillende stadia van ontwikkeling en gebruik: sommige zijn nog vrijwel origineel, andere op inventieve wijze aangepast aan nieuwe bestemmingen. Twentse Erven vraagt hiermee aandacht voor het belang van zorgvuldig behoud en verantwoorde herbesteding van het Twents agrarisch erfgoed.

Belangstellenden kunnen de vaak fraai gerestaureerde en van nieuwe functies voorziene boerderijen bekijken en kennismaken van de bij het erf horende verhalen. Onder het genot van een kopje koffie of thee luisteren zij naar wat de bewoner te vertellen heeft over het samenleven op het platteland, over de betekenis daarvan voor de boerderij als gebouw, voor het omliggende erf en voor de vroegere en huidige bestemming van de boerderij.

Bent eigenaar of bewoner van een erf dat in aanmerking komt om te worden bezocht en wilt u meedoen aan de Twentse Ervendag 2015, stuur dan een e-mailberichtje aan

info@twentse-erven.nl.

Behoud het Twentse erf

Herbestemmings- en transitieprojecten zijn vaak groot en complex. Voor eigenaren van boerderijen die voor die opgave komen te staan is niet altijd vanzelfsprekend wat de juiste manier van aanpak is.

Samen met Het Oversticht heeft Twentse Erven een handig mini-boekje samengesteld waarin de belangrijkste fasen op een rijtje zijn gezet. Het gaat om in principe drie hoofdstappen: formuleer *het idee*, stel *het plan* op en ga *aan*

de slag. Belangrijk is vooral om de juiste mensen op tijd bij het project te betrekken.

U kunt het boekje bekijken via [deze link](#). Papieren exemplaren zijn gratis te verkrijgen door een emailberichtje te sturen aan info@twentse-erven.nl.

De stichting Twentse Erven zet zich in voor het bevorderen van het behoud van historische boerderijen, interieurs, bijgebouwen en erven in Twente

Het bestuur van de stichting bestaat uit Michael Sijbom (voorzitter), Jos Hövels (penningmeester), Ewoud van Arkel (secretaris), Jan Willem van Beusekom, Mirjam Gram, Ben Haarhuis en Gerard Hazewinkel

Contact via e-mail: info@twentse-erven.nl of via de website: www.twentse-erven.nl

De activiteiten van de stichting worden mede mogelijk gemaakt door:

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat uw e-mailadres is opgenomen in het relatiebestand van de stichting Twentse Erven. Mocht u voor de toekomst geen prijs meer stellen op toezending van volgende edities van de nieuwsbrief, stuurt u dan een bericht aan info@twentse-erven.nl.